

Motto:

"Iubitule, mă rog să ai spor în toate și să mergi bine cu sănătatea, precum bine mergi cu sufletul."

A treia Epistola Sobornicească a Sfântului Apostol Ioan

Numărul 7 • Decembrie 2009

Sănătate prin STIL DE VIAȚĂ

Conceptul de medicină creștină Terapie. Vindecare. Profilaxie

Fondator:
Centrul Medical

CENTRUL DE ÎNGRIJIRI PALIATIVE

„SFÂNTA IRINA”

Un lăcaș de îngrijire a bolnavilor cu cancer în stadii avansate

La ora actuală în România:

- ❖ cancerul reprezintă a 2- a cauză de mortalitate;
- ❖ incidența bolii înregistrează cote alarmante;
- ❖ programele de prevenție și depistare precoce sunt limitate;
- ❖ în București sunt diagnosticați anual cca. **7000** cazuri noi – potrivit *Centrului de Statistică și Cercetare Medicală*.

Centrul de Îngrijiri Paliative a fost inaugurat în octombrie 2005 și are o capacitate de 16 locuri. Centrul dispune de 8 rezerve a câte 2 paturi, cabinete și officii medicale, farmacie, cabinete de consiliere psihologică, consiliere spirituală și asistență socială, camere pentru aparținători și oaspeți, spații administrative.

Funcționează din ianuarie 2006 și a asistat până în prezent peste 1600 de bolnavi.

Cheltuielile pentru îngrijirea unui bolnav în hospice se ridică la **296 RON/zi**

Îngrijirea este acordată de o echipă multidisciplinară, formată din medici, asistenți medicali, infirmiere, asistenți sociali, farmacist, psiholog, preot. Multidisciplinaritatea ne ajută să răspundem unor nevoi cu totul și cu totul speciale care apar în cel mai dificil moment al vieții acestor oameni.

Serviciile sunt gratuite și nediscriminatorii.

Dincolo de aparențe, de statistici, de cifre și vorbe, se ascund OAMENII – bolnavii și cei din jurul lor care trăiesc cea mai mare dramă din viața lor.

Centrul de Îngrijiri Paliative Sfânta Irina aduce cele mai sincere mulțumiri Fundației United Way România, pentru sprijinul acordat în ultimii trei ani, prin cele trei proiecte, care au ajutat hospice-ul să îngrijească cca. 1000 bolnavi și familiile lor.

Depistarea precoce a cancerului de col uterin

Fundația Sfânta Irina are în incintă:

**CABINET DE COLPOSCOPIE ȘI EXAMEN BABEȘ-PAPANICOLAU
pentru depistarea precoce a cancerului de col uterin**

Informații la telefon: 021.352.00.42/ 0788.939.743

În speranța că puteți ajuta acest așezământ...

**Fundația Sfânta Irina, Centrul de Îngrijiri Paliative
Str. Erou Mircea Marinescu Nr. 3, Voluntari, Jud. Ilfov**

Tel. 021 352 00 42, sf.irina@paliativecare.ro

Cont: RO11PIRB4201700750001000, Piraeus Bank

I. DESPRE SĂNĂTATE

Conceptul de medicină creștină acordă noțiunii de *sănătate* un alt sens decât conceptul laic. Este de la sine înțeles că sănătatea este *o stare sau mai bine-zis un fenomen dinamic și elastic, în care se consumă existența trupului și sufletului deopotrivă. Sănătatea ființei umane cere îndeplinirea a trei condiții:*

1. SĂNĂTATEA TRUPULUI

- integritatea anatomică;
- armonia funcțională a organelor interne;
- homeostazia, adică reglarea continuă a funcțiilor, corecția lor pe nesimțite, „din mers”, dacă apar agresiuni și perturbări endo- sau exogene;
- funcționarea organelor interne „în liniște”, adică fără a simți travaliul lor;
- stăpânirea mădularelor printr-un act de voință cu putere limitată, dar suficientă pentru a-l întreține și echilibra prin ceea ce intră și iese din trup, pentru a-l feri de primejdii și pentru a-l dispune la mișcări de închinare lui Dumnezeu Creatorul.

2. STAREA DE SĂNĂTATE A SUFLETULUI

- a recunoaște calitatea de ființă creată;
- a dori liber relația cu Dumnezeu;
- a practica virtuțile;
- a avea conștiința veșniciei sufletului;
- a avea nădejdea învierii în Iisus Hristos, Domnul și Mântuitorul.

3. RELAȚIA ARMONIOASĂ TRUP-SUFLET

- este o relație temporară, de scurtă durată;
- indiferent de starea trupului, această relație trebuie să vădească sănătatea deplină a sufletului, adică pregătirea lui pentru mântuire.

Sănătatea trupului și a sufletului se influențează, se susțin reciproc, dar statutul de om sănătos îl conferă starea sufletului; paradoxal, există situații când o suferință trupească devine un factor terapeutic important pentru dobândirea sau redobândirea sufletului; astfel se confirmă sensul mântuitor al suferinței, al crucii.

Dacă o persoană are o boală trupească chiar incurabilă dar sufletul este curat, îl caută pe Dumnezeu și își dorește mântuirea noi numim acea persoană sănătoasă.

Sfinții Părinți spun că sănătatea trupului nu-l poate împiedica pe om să ajungă în gheenă și nu este suficientă pentru a dobândi Împărăția.

Sănătatea integrală, ideală, este starea de perfectă armonie a făpturii în rai, când omul nu a resimțit nici o suferință, având o comuniune deplină cu Dumnezeu-Creatorul, și șansa vieții veșnice prin ascultarea de El.

Prototipul sănătății desăvârșite s-a pierdut la căderea protopărinților.

Sănătatea este în același timp și o stare duhovnicească specială, care îți cere imperios, printr-un îndemn lăuntric, să-I mulțumești lui Dumnezeu în fiecare clipă pentru că ești sănătos.

La starea de perfectă sănătate omul aspiră lucrându-și propria mântuire în mersul lui spre Împărăție. Decisivă în această lucrare este

starea sufletului, căci trupul este vindecabil sau nevindecabil, însă sufletul este, hotărât, în orice clipă vindecabil.

Organizația Mondială a Sănătății și în general școlile academice (laice) de medicină definesc sănătatea ca o „stare de bine completă din punct de vedere fizic, mintal și social, corelată cu absența bolii sau a vreunei infirmități”.

Criteriile folosite de conceptul medical laic pentru a defini sănătatea sunt exprimate astfel:

- bunăstare funcțională
- capacitatea organismului de a se adapta
- facultatea individuală de a fi creativ.

În continuarea definiției, tratatele de medicină prezintă factorii care influențează starea de sănătate: biologici, ambiențiali, comportamentali, serviciile de sănătate.

După cum se vede, definiția laică este o definiție atee, căci din ea lipsește relația cu Dumnezeu și relația dintre trup și suflet, iar dintre factorii care influențează starea de sănătate lipsesc

cu desăvârșire cauzele spirituale ale bolilor.

În scrierile Părinților Apostolici, noțiunea de sănătate nu poate fi despărțită de Creator, de Sfânta Treime, de har:

-urare de a dobândi sănătate în Dumnezeu Tatăl și în Iisus Hristos, nădejdea noastră comună

-urare de sănătate în unire cu Dumnezeu, având duh nedespărțit, care este Iisus Hristos

-urare de sănătate în Iisus Hristos

-urare de sănătate până la sfârșit, în răbdarea lui Iisus Hristos

-urare de sănătate în Hristos Iisus, nădejdea noastră comună

-urare de sănătate cu puterea Duhului

-urare de sănătate cu harul lui Dumnezeu.

Starea de sănătate nu este un bun exclusiv al individului; ea are și un sens comunitar, un sens de patrimoniu al unei comunități; în virtutea calității de a fi sănătos sunt dator să susțin dimensiunea socială a existenței, să fiu de folos celor care și-au pierdut starea de sănătate.

II. DESPRE BOALĂ

În conceptul de medicină creștină definiția bolii se sprijină pe cinci criterii:

- lezarea anatomică a trupului;
- afectarea funcției mădurelor;
- dezechilibrul anatomo-funcțional al organismului, respectiv stricarea relației trup-suflet;
- vicierea sufletului;
- slăbirea, afectarea sau pierderea relației conștiente cu Dumnezeu.

Prin cădere, trupul a devenit stricăcios, degradabil, deci bolnav. Prin Adam (adică prin căderea lui), am devenit *îmbolnăvibili*, iar prin traseul personal al vieții, devenim *bolnavi*.

Boala trupului nu-l poate împiedica pe om să ajungă în rai.

Primul simptom menționat în Sfânta Scriptură este *durerea* care apare ca suferință ce însoțește nașterea de fii.

În continuare, textul scripturistic menționează boli și simptome diverse, unele încadrabile chiar în nosologia contemporană:

- bolnav;
- boală;
- durere;
- boli infecțioase, boli molipsitoare, ciuma, lepra, oftica, molima, lingoarea, frigurile;
- boli de piele: râie, pecingine, chelie, plăgi, vânătaii, bășici usturătoare, bubă, bubă rea;
- boli ale aparatului urogenital:

sterilitate, metroragie, scurgere, părțile bărbătești vătămate, naștere grea, naștere înainte de vreme

- accidente, traumatisme;
- boli ale inimii și vaselor;
- obezitate;
- idropică;
- intoxicație alimentară;
- malformații;
- boli digestive;
- slăbirea ochilor, orbire: albeață pe ochi, orb din naștere;
- surditate;
- muțenie;
- boli ale aparatului locomotor: gârbovire, șchiop, ciung, mâna uscată, slăbănog, ghebos, boală de picioare întinsă până la părțile cele mai de sus ale corpului;
- înțepături de insecte, mușcături de șerpi veninoși și scorprii, păduchi, viermi;
- boli neuropsihice: nebulie, durerea sufletului, depresie, deznădejde, întristarea inimii, sinucidere, durere de cap, năluciri, spaimă, insomnie, lunatism, paralizie
- neputință, slăbiciune;
- p e r v e r s i u n i s e x u a l e : homosexualitate, zoofilie.

Bolile nu au putut fi eradicate până în prezent; ele generează suferință în bogat și în sărac, în sfinți și

în păcătoși, în cleric și în mirean, în împărat și ostaș, în stăpân și rob, în tot omul ce se naște și vine în lume.

Semnificația bolilor este profundă și se identifică cu semnificația crucii. Bolile apar:

- din cauza păcatelor;
- ca profilaxie a trufiei;
- pentru ca să se arate prin evoluția lor minunile lui Dumnezeu;
- pentru ca prin vindecarea lor să se arate slava lui Dumnezeu, Fiul lui Dumnezeu să Se slăvească;
- din cauza necredinței;
- ca semne premergătoare celei de-a doua veniri;
- pentru încercarea credinței;
- când se rostește o veste rea;
- când omul păcătuiește din nou după vindecare;
- dacă luăm Sfânta Împărtășanie cu nevrednicie.

Un trup neîntreg sau o funcție trupească alterată îi scade omului puterea, îi afectează frumusețea, îi pune în dificultate relația cu ceilalți semeni, îi scade capacitatea de a-i ajuta pe alții, are el însuși nevoie de ajutorul celorlalți.

Boala sufletului este complexă; ea reprezintă, de fapt, necredința sau hotărârea sufletului de a se depărta de Dumnezeu, cu tot ce decurge din aceasta. Exprimarea unui suflet bolnav se vedește în trăirea unei vieți vicioase.

Întotdeauna există o complementaritate între suferința

trupului și a sufletului: unul suferă pentru sau/și din cauza celuilalt.

Sfântul Ioan Scărarul spune că atunci când „văpaia neprihănirii a pus capăt celeilalte văpăi”, trupul „nu se mai îmbolnăvește oricum”. El vede în cauzele spirituale ale bolilor două trepte: „există o boală pentru curățirea de păcate, și există o alta pentru smerirea cugetului”.

Avva Dorotei, citându-l pe Sfântul Vasile, compară boala cu întunericul, ea apărând acolo unde lipsește lumina.

Sfântul Isaac Sirul vede și o altă semnificație a bolii: încercarea și lupta noastră de a rămâne neclintiți pe calea dreptății; el ne amintește că proorocii, apostolii și ceilalți sfinți *de dragul acestei căi* au răbdad necazuri „fie de la oameni, fie de la draci, fie de la trup”.

Același sfânt vede în recidiva unor boli și faptul că pentru vindecarea cea dintâi ne asumăm noi un merit, în loc să-I mulțumim lui Dumnezeu.

Boala te poate ajuta să vezi că izvorul vieții este Dumnezeu.

Pasajele nou-testamentare referitoare la boli și suferințe sunt numeroase. Mesajul evanghelic este pedagogia divină care însoțește suferința; boala nu este numai pedeapsă și nu rămâne niciodată la stadiul de pedeapsă; ea este crucea care îi determină bolnavului drumul spre cercetare proprie, spre vindecare, spre Împărăție.

Omul, în fața bolii, poate lua diferite

atitudini:

- cercetarea proprie a cugetului, căință, apropiere de Dumnezeu și căutarea comuniunii cu semenii în Biserică;

- împietrire, indiferentism religios;
- deznădejde, cărtire, revoltă, necredință.

Prima atitudine duce spre vindecarea sufletului chiar dacă boala trupească este incurabilă.

Celelalte două sunt circumstanțe agravante ale evoluției, agravând suferința pe pământ sau chiar înveșnicind-o în iad.

Taina Sfintei Cruci prezentă în inima creștinului și înălțată de Sfintele Taine îl face pe omul creștin bolnav să sufere boala cu răbdarea celui ce presimte viața veacului viitor în suferința asumată cu credință și smerenie; presimțirea veacului viitor îi aduce bolnavului creștin o bucurie care nu e din lumea aceasta.

Suferința paradoxal are contribuții pozitive, benefice în căutarea mântuirii:

• îl ajută pe om să se descopere ca persoană, adică să-și descopere dimensiunea tainică, cea a comunicării cu Dumnezeu în duh și adevăr;

• conștientizează dependența de Dumnezeu și dependența socială (dimensiunea comunitară a existenței);

• conștientizează limitele anatomice și fiziologice ale omului, dar și puterea ce se vedește în slăbiciune;

• naște nevoia de comunicare.

O viziune proprie conceptului de medicină creștină este distincția bolilor sufletești de cele trupesti. Astfel, Herma Păstorul vorbește despre boli care desfată:

- mânia;
- adulterul;
- beția;
- clevetirea;
- minciuna;
- lăcomia;
- jefuirea.

El consideră tristețea (deznădejdea) „mai rea decât toate duhurile”, căci alungă „Duhul cel Sfânt”, iar „rugăciunea unui om trist nu are puterea să se urce la jertfelnicul lui Dumnezeu”.

Frica de diavol este o boală gravă în concepția Părinților Apostolici: „... toți câți sunt găunoși se tem de diavol”.

Sfântul Clement Romanul îl încurajează pe bolnavul cel binecredincios „să nu se întristeze dacă îndură suferințe în vremurile de acum”, căci „înviind se va bucura sus cu părinții, într-un veac fără durere”.

Sfântul Ioan Gură de Aur vorbește despre gândul la fragilitatea sănătății ca fiind „nu spre defăimarea firii, ci spre înfrânarea mândriei”.

Pentru Sfântul Ioan Gură de Aur, criteriul de evaluare a calității și tăriei trupului este exprimat astfel:

„prețuirea

trupului nu o dă grosimea și sănătatea lui, ci suferirea a felurite chinuri”.

Părinții Apostolici și Sfinții Părinți au o contribuție importantă la definirea și nuanțarea noțiunii de nebbie. Astfel, ei acordă acestui termen următoarele sensuri:

- a trăi în desfătări și amăgiri;
- a disprețui pe creștini și liturgiile lor;
- a uita că suntem mădulare unii altora;
- a vorbi de Hristos, în timp ce trăiești ca iudeii;
- a pizmui pe alții pentru locurile cele dintâi.

În conceptul de medicină creștină sunt definite două feluri de frică:

- o frică sfântă, aceea despre care Scriptura spune că este începutul înțelepciunii (Psalm 110, 10) și despre

care tot David spune: *Veniți, fiilor, ascultați-mă pe mine, frica Domnului vă voi învăța pe voi* (Psalm 33, 11); despre aceeași frică sfântă, Isus Sirah spune: *Cel ce se teme de Domnul n-are teamă de nimic...* (Isus Sirah 34, 14); Diadoh al Foticeii vorbește despre o frică a „dreptilor care încă se curățesc” și despre o lipsă de frică a „dreptilor curățiti deplin”. Petru Damaschin zice: „să nu se teamă omul numai pentru că păcătuiește, ci și pentru că este iubit fără să iubească”. Sfântul Ioan Scărarul vede și în acest caz trepte: „lacrima pentru ieșire (moarte) naște frica; iar când frica naște lipsa de frică, se arată bucuria”.

- o frică patologică, inspirată de demoni, de necredință, de slava și nevoile lumii aceea prin care *Apocalipsa* spune: *partea celor fricoși ajunge în iad înaintea necredincioșilor și spurcaților...* (cf. *Apocalipsa* 21, 8).

Petru Apostolul prezintă un text foarte încurajator pentru cei ce au parte de suferință în trup: *Așadar, fiindcă Hristos a pățimit cu trupul, înarmați-vă și voi cu gândul acesta: că cine a suferit cu trupul a isprăvit cu păcatul. Ca să nu mai trăiască timpul ce mai are de trăit în trup după poftele oamenilor, ci după voia lui Dumnezeu.*

Boala nu este veșnică, căci Biserica este în marș spre Împărăție, adică spre acel hotar unde începe veșnicia: ... *nici plângere, nici strigăt, nici durere nu vor mai fi, căci cele dintâi au trecut.*

III. CAUZELE SPIRITUALE ALE BOLILOR

Tratatele de medicină laică vorbesc, de regulă, despre cauzele bolilor, dar numai despre cauzele biologice, fizice, chimice, climatice, microbiologice, alimentare cel mult despre unele cauze psihologice (stresul, suprasolicitatea). Conceptul de medicină creștină nu poate concepe evaluarea unui bolnav sau a unei boli fără a lua în considerare *cauzele spirituale*.

VECHIUL TESTAMENT

- neaducerea jertfei lui Dumnezeu
- încălcarea poruncilor lui Dumnezeu, a legii
- numărătoarea poporului
- neascultarea cuvintelor lui Dumnezeu
- pedeapsă pentru cei răi și asupritori
- neeliberarea robilor, adică a celor apropiați, în al șaptelea an
- închinarea la dumnezei străini
- spurcarea locașului cel sfânt cu toți idolii și cu toate ticăloșiile
- căi greșite, ticăloșii
- mâncare cu sânge
- adulter sau intenția de adulter
- trufia puterii
- pedeapsa împotriva lui Gog și a popoarelor care sunt în el când vor veni împotriva țării lui Israel
- asuprirea celor slabi și zdrobirea celor săraci
- pentru ca poporul să creadă mesajul lui Dumnezeu prin glasul lui Moise, el se îmbolnăvește și se vindecă
- Mariam vorbește împotriva lui Moise, robul lui Dumnezeu, și se

îmbolnăvește brusc

- luarea de daruri necuvenite
- minciună
- neîndepărtarea înălțimilor unde poporul săvârșea jertfe și tămâieri; Azarea se îmbolnăvește și nu se vindecă până în ziua morții sale
- încercarea credinței prin boală
- întoarcerea spre Egipt
- disprețuirea așezămintelor Domnului
- pedeapsă asupra Egiptului pentru că Faraon nu a lăsat poporul evreu să plece
- pedeapsă asupra filistenilor, asupra celor din Gat și Ecron pentru că au reținut chivotul lui Dumnezeu
- vestea că a fost luat chivotul Domnului
- când Nabal și-a dat seama de greșeala pe care a făcut-o față de David
- ducerea poporului în desfrâu
- Iacov s-a luptat cu cineva și după această luptă rămâne cu o neputință
- dacă întinde cineva mâna sa asupra robului lui Dumnezeu
- dacă își pune cineva încrederea în regi și

în doctori, nu în Dumnezeu

- pedeapsa asupra popoarelor păgâne din Țara Făgăduinței

- pedeapsa în timpul călătoriei din Țara robiei și Țara Făgăduinței pentru că poporul a grăit împotriva lui Dumnezeu și a lui Moise, nepunându-și nădejdea în Dumnezeu și obsedat fiind numai de hrana sărăcăcioasă; pedeapsă pentru călcătorii de lege și pentru orbirea poporului

- pedeapsă pentru poporul care stăruie în rătăcire, ține tare la minciună, nu vrea să se întoarcă, nu cunoaște hotărârea Domnului, se dedau la jaf, se închină la idoli

- de blestemă cineva pe Dumnezeu
- ghicitul
- cel care răspândește defăimarea
- amintindu-și Eupator de răutățile ce le-a făcut (adică a luat vasele cele de aur și de argint și a trimis să piardă fără pricină pe cei ce locuiau în Iuda

- cercetarea vrăjitoarei și nu a Domnului

- trădarea
- lepădarea oricărui ajutor care îți vine de la dreapta judecată

- scăderea nădejzii și necunoașterea pricinii de unde îți vine chinul

- grija celui bogat
- viclenia
- pizma
- mânia
- grija
- nesațul
- pentru cârtire

- pentru a nu mai fi casa lui Israel spin care rănește și ciulin care sfâșie

- pentru ticăloșia omului starea de rob, de năimit

- pedeapsa pentru că săvârșise fapte rele înaintea Domnului, umblând pe calea lui Ieroboam și în fărădelegile lui pe care acela le făptuise și cu care a dus pe Israel în păcat

- de inimă rea, auzind că este numit trădător, nemaiputând să păstreze nici cinstea, nici dregătoria ce avea

- din trufie
- răzvrătirea

NOUL TESTAMENT

- luarea împărtășaniei cu nevrednicie, fără să se cerceteze omul pe sine

- vărsarea de către al cincilea înger a cupei sale pe scaunul fiarei

- semne premergătoare celei de-a doua veniri

- pedeapsa pentru oamenii care au semnul fiarei și se închină fiarei

- ca să se arate prin vindecarea celui bolnav lucrările lui Dumnezeu

- pedeapsă pentru vrăjitorii care strâmbă căile Domnului și care cred că pot să asuprească neamul sfânt

- lumina puternică din cer care l-a învăluit pe Saul înainte de convertire

- având demon
- când cineva se îndoiește de mesajul divin

- legătura făcută de Satana
- dacă crede cineva că sufletul lui se poate veseli cu cele materiale

- dacă Îl cunoaște cineva pe Dumnezeu, dar nu-L slăvește ca pe Dumnezeu, nici nu-i mulțumește, ci schimbă slava Lui cu asemănarea chipului omului celui stricăcios; de schimbă cineva adevărul lui Dumnezeu și se închină și slujește făpturii în locul Făcătorului

- înțelepciunea lumii acesteia
- trădarea
- de frica îngerului
- boala spre slava lui Dumnezeu ca prin ei Fiul lui Dumnezeu să Se slăvească

- demonul alungat de Iisus, înainte de a pleca, provoacă o agravare

- profilaxia trufiei
- păcătuirea după vindecare poate aduce o boală mai gravă

- închinarea la lucruri, schimbarea slavei lui Dumnezeu celui nestricăcios cu asemănarea chipului omului celui stricăcios și al păsărilor și al celor cu patru picioare și al târâtoarelor, slujirea făpturii în locul Făcătorului.

CAUZE ALE RECIDIVELOR ÎN PATOLOGIE

- păcătuirea după vindecare;
- lipsa privegherii atunci când un duh rău este alungat și merge de ia alte șapte duhuri, se întoarce și vor fi cele de pe urmă mai rele decât cele dintâi.

PEDEPSIȚI, DAR NU OSÂNDIȚI CU LUMEA

Acest verset biblic (I Corinteni 11, 32) se referă la luarea cu nevrednicie a împărțășaniei, care aduce boli și uneori moartea; din el reiese însă sensul salvator al creștinismului, căci e mai bine să fii pedepsit în sânul Bisericii decât osândit în lume.

J.-Cl. Larchet analizează operele Sfinților Părinți și găsește pricinile pentru care și sfinții se îmbolnăvesc:

- ca nu cumva virtuțile sublime și faptele minunate ale lor să le inspire orgoliu;

- ca să fie cinstiți cu cinstea ce se cuvine oamenilor și nu mai mult;

- ca puterea lui Dumnezeu să strălucească și mai mult, căci ea se arată în slăbiciune;

- ca să se vadă răbdarea sfinților cu mai multă strălucire și să înțeleagă lumea că ei nu-I slujesc lui Dumnezeu din

interes, ci Îi sunt mereu devotați chiar în mijlocul necazurilor;

- pentru a ne face să medităm la învierea morților, căci văzând pe un sfânt pătimind atâta înainte de sfârșitul vieții, mintea noastră ne duce la judecată;

- pentru ca bolnavii să fie mângâiați și întăriți văzând că și cei mai sfinți au suferit la fel;

- pentru a înțelege ceilalți oameni că minunatele lor fapte au fost săvârșite dintr-o natură identică cu a lor și că este posibil a fi imitați;

- pentru a înțelege lumea care este adevărata fericire (adică unirea cu Dumnezeu în orice stare, chiar bolnav fiind) și care este adevărata nenorocire (adică despărțirea de Dumnezeu în orice stare, chiar sănătos fiind).

Sfântul Ioan Gură de Aur menționează câteva dintre bolile mai frecvente ale bogaților:

- podagrele
- amețelile
- slăbănogirile
- încârcirea cea de nevindecat a vinelor
- reumatismele de multe feluri, rele și dureroase.

În concepția aceluiași, gândurile rele „scoase afară prin cuvinte”, prin „gurile cele de ocară”, sunt cauzatoare de boală pentru cei din jur.

Dar cea mai de temut cauză spirituală a bolilor este lipsa dragostei, care duce la „zburdări dobitocești ale minții”.

J.-Cl. Larchet (*Etica procreației*, Editura Sophía, Buc., 2003), inspirat de Sfinții Părinți, are o interpretare interesantă asupra sterilității:

- este în același timp o pedeapsă pentru cei care nu fac voia lui Dumnezeu, dar și un plan special al lui Dumnezeu, cu cei drepti;

- toți cei născuți din cuplurile sterile ale Vechiului Testament aveau de îndeplinit un rost special dat de Dumnezeu; vindecarea sterilității pe linia patriarhilor semnifică descendența până la Hristos, prin har și nu prin fire;

- toate cazurile de sterpăciune s-au vindecat prin rugăciune și prin făgăduințe;

- rugăciunea pentru vindecarea sterilității se face atât de femeie, cât și de bărbatul ei;

- vindecarea sterilității se face printr-o relație personală cu Dumnezeu (... Și ea cu sufletul mâhnit s-a rugat Domnului și a plâns... atunci Domnul Și-a amintit de ea, iar ea a zămislit I Regi 1, 1-20).

IV. TERAPIE. VINDECARE. PROFILAXIE

EXPLICAREA NOȚIUNILOR

Terapie: acțiunea de a trata; efectuarea unui tratament; în conceptul de medicină creștină sensul este mai larg, mai profund:

- rugăciunea bolnavului sau a comunității este o terapie
- terapia se aplică în numele Mântuitorului
- actul terapeutic este săvârșit de către medici, preoți și comunitatea creștină căreia îi aparține bolnavul
- medicamentele, rugăciunea, postul, Sfintele Taine sunt mijloace terapeutice.

Vindecare

În *Psalmul 102* Dumnezeu este numit *Cel ce vindecă toate bolile tale*, iar în *Psalmul 146* *Cel ce vindecă pe cei zdrobiți cu inima și leagă rănilor lor*.

Astfel, în conceptul de medicină creștină, *vindecarea* depășește cu mult sensul biologic:

☉ înțelesul acestui cuvânt trebuie aplicat ființei în întregime; îl considerăm pe om vindecat, dacă are trupul și sufletul vindecat; tot vindecat îl considerăm și pe acel om care are doar sufletul vindecat

☉ noțiunea de vindecare are un sens eshatologic: aproape am putea spune că vindecare cu adevărat nu există în

lumea aceasta, căci această noțiune vizează mântuirea sufletului și îndumnezeirea omului întreg

Valoarea actului terapeutic creștin

Conform textului biblic din *Matei 25, 31-40*, cercetarea bolnavilor este o condiție suficientă pentru a intra în Împărăție.

În plus, îngrijirea bolnavilor

- pune în valoare trăirea comunitară a creștinilor;
- face mai eficientă cercetarea de sine, raportându-și propriile valori la suferința celorlalți;
- îngrijind în numele lui Hristos, este propovăduit Hristos.

Vindecare. Mântuire

Diferența între cele două noțiuni este evidentă în pasajele biblice. Psalmistul se roagă pentru trup, suflet, mântuire.

Femeia cu scurgere de sânge este vindecată și mântuită deopotrivă.

Cei zece leproși: despre toți se spune că s-au vindecat, despre unul singur textul biblic spune că s-a mântuit; acesta este cel care a intrat într-o relație personală cu Hristos, căci văzându-se vindecat, s-a întors să mulțumească, a dat slavă lui Dumnezeu, s-a închinat Mântuitorului.

Orbul din Ierihon: Hristos îl vindecă prin cuvânt, dar el se mântuiește prin credință.

În conceptul de medicină creștină, centrul de greutate cade pe vindecarea sufletului, trupul fiind doar oportunitatea de timp și spațiu în care sufletul se vindecă, adică pornește pe drumul îndumnezeirii.

În Vechiul Testament găsim, de asemenea, versete care exprimă legătura dintre vindecare și mântuire:

Vindecă-mă, Doamne, și voi fi vindecat; mântuiește-mă și voi fi mântuit, căci Tu ești lauda mea! (Ieremia 17, 14).

Doamne, Dumnezeuul meu, strigat-am către Tine și m-ai vindecat (Psalm 29, 2).

Doamne, scos-ai din iad sufletul meu, mântuitu-m-ai de cei ce se coboară în groapă (Psalm 29, 3).

VINDECAREA NATURALĂ

Criterii de evaluare a vindecării trupului:

- simptomatologia resimțită de bolnav;
- semnele clinice obiective;
- semnele paraclinice;
- evoluția;
- proba terapeutică, răspunsul la o terapie specifică;
- profilaxia specifică;
- capacitatea de muncă;
- independența socială.

Criterii de evaluare a vindecării sufletului:

- recunoașterea calității de ființă creată;
- pocăința;
- recunoașterea calității de mădular al Bisericii;
- luarea cu vrednicie a Sfintei Împărtășanii;
- vorba și faptele bune: cercetarea bolnavilor, orfanilor, văduvelor, săracilor, a celor închiși;
- recunoașterea cauzelor spirituale ale bolilor;
- recunoașterea vindecării ca act divino-uman;
- asumarea bolilor incurabile;
- întrevvedere a dimensiunii eshatologice a noțiunii de vindecare.

Această cale este binecunoscută din observațiile și cercetările medicinei științifice.

Organismul are prin constituția lui, încă de la creație, o putere homeostazică, adică acea capacitate de a reveni tot timpul la echilibru.

Semne distincte ale vindecării naturale:

- este lentă; ex.: hepatita cronică când se vindecă se vindecă în doi-trei ani;
- alte boli se vindecă în 14-21 de zile (pneumonia, meningita acută, un puseu de ulcer duodenal);
- este temporară; ex.: ulcerul gastro-duodenal, astmul bronșic, urticaria, rectocolita ulcerohemoragică;

- este parțială, sau boala trenează toată viața; ex.: scleroza multiplă, diabetul;
- vindecarea este imposibilă; ex.: boli genetice, cancer, SIDA;
- unele vindecări sunt condiționate de un tratament medicamentos sau chirurgical: boli infecțioase acute, ulcer hemoragic sau penetrant;
- uneori vindecarea este precedată de o scurtă perioadă de agravare; ex.: pneumonia francă lombară
- unele boli nu sunt condiționate de un tratament sau intervenție chirurgicală: se vindecă singure fără nici un tratament, altele nu se vindecă în ciuda oricărui tratament aplicat;
- adeseori există o contradicție între ceea ce știm despre vindecarea naturală a unei boli și vindecarea unui anume bolnav care poartă boala respectivă; ex.: deși majoritatea bolnavilor cu pneumonie acută se vindecă, există bolnavi care au pneumonie acută, dar nu se vindecă și evoluează spre moarte; invers, deși cancerul este o boală incurabilă, există bolnavi care se vindecă;
- durata procesului de vindecare naturală și reușita lui pot fi diferite în ciuda diagnosticului și tratamentului identic; această personalizare terapeutică nu are o explicație științifică satisfăcătoare;
- de vindecarea naturală poate beneficia orice ființă umană prin pronia

- dumnezeiască, indiferent dacă are sau nu calitatea de membru al Bisericii;
- vindecarea naturală este o noțiune aplicabilă trupului sau psihicului; ea poate fi însoțită sau nu de o vindecare a sufletului;
- vindecarea naturală este condiționată de respectarea legilor universului material, de respectarea legilor biologiei umane;
- pe măsură ce bolnavul înaintea în vârstă (sau spre moarte) vindecarea naturală devine tot mai limitată și, în final, imposibilă. Vine un moment când nici vindecarea spontană, nici prin intervenția vreunui factor terapeutic farmacologic sau chirurgical nu mai sunt eficiente și trupul termină prin a nu se mai vindeca, degradându-se până la moarte. Vindecarea naturală, deci, este un fenomen caracteristic părții degradabile și muritoare din om.

Centrul Medical Naturalia

Cabinete medicale

Dr. Pavel Chirilă – *medicină internă, fitoterapie, homeopatie*

Dr. Mădălina Popescu – *imunologie și alergologie clinică, fitoterapie, homeopatie*

Farmacie: *Homeopatie, fitoterapie*

Laborator: *Suplimente nutritive*

Tel.: 021-350.51.33, 0788.429.308

Fax : 021-350.51.35; **e-mail:** naturalia@digitech.ro

Gama de produse Naturalia:

- pâine ecologică
- produse ecologice de patiserie și cofetărie
- lactate, brânzeturi ecologice
- ouă ecologice
- produse din soia ecologică
- vin ecologic
- cereale
- fructe
- conserve de legume
- ciuperci
- miere
- cafea
- zahăr brun
- uleiuri presate la rece
- suplimente nutritive
- ceaiuri
- condimente și semințe
- cosmetice exclusiv naturale
- alte produse naturiste și ecologice

Magazinele Naturalia:

produse alimentare bio, alimente integrale, alimente fără E-uri, alimente naturale, plante medicinale.

Magazin Floreasca

Calea Floreasca nr. 25, sect 1, București

Tel: 021-231.04.21

Magazin Moșilor

Calea Moșilor nr. 189, București

Tel: 0788 785 990

Magazin Colțea

Str. Colței nr. 2, sect. 3, București

Tel: 0788 316 351

Magazin Voluntari

Str. Erou Mircea Marinescu, nr. 8,

Voluntari, județul Ilfov

Tel: 021-350.51.33/350.51.36

Magazin RAID Natura

partener Naturalia

Str. Erou Călin Cătălin, nr. 5, Ploiești

Tel: 0244-51.12.44

Citiți în numărul viitor:

Igiena sufletului: Taina Mirungerii

Greșeli în alimentația modernă: Supraalimentația și subalimentația

Principiile dietei naturiste: Despre cafea și ceaiul verde

Reacții adverse medicamentoase: Corticoizii

*Revista se obține gratuit de la Centrul Medical
Naturalia și de la magazinele Naturalia.*

ISSN: 2066-6381

Redacția: Director fondator: *prof. dr. Pavel Chirilă*

Director: *dr. Mădălina Popescu*

Redactor șef: *Nicoleta Sturzu*

Redactor: *Andreea Băndoiu*

Secretar redacție: *Lavinia Badea*

Sediu: *Centrul Medical Naturalia*

Str. Erou Mircea Marinescu

Nr. 8, Voluntari, jud. Ilfov.

Tel: 021-350 51 33

e-mail: naturalia@digitech.ro

naturalia@naturalia.ro

www.naturalia.ro

Spitalul "Providența" al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei – Iași

Str. Nicolina nr.115, tel : 0232- 241271, 0730-230030, e-mail: spital_providenta@ yahoo.com

**Promovează conceptul de
medicină creștină.**

Secții in funcțiune:

medicină internă, reumatologie,
recuperare-balneofizioterapie,
oftalmologie, laborator clinic,
tratamentul litiazei renale prin
litotriție, chirurgie generală,
chirurgie vasculară, ginecologie, ORL,
radiologie-imagistică.

CVRTEA BRÂNCOVENEASCĂ

- Centru de alimentație și sănătate - CONSTANȚA

- Restaurant naturist
- Magazin alimente naturale
- Ceainărie - Cafenea

- Librărie
- Bibliotecă

- Cazare

CONSTANȚA

Str. Vasile Lupu 43

tel/fax: 0241-66.50.69

mobil: 0744-66.44.31

www.scoalabrancoveneasca.ro

CEAIURI NATURALE pentru sănătate, energie, vitalitate

Ceaiuri 100% naturale, din plante selecționate, FĂRĂ NICI UN FEL DE ADAOSURI DE AROME, COLORANȚI SAU ALȚI ADITIVI, care au în compoziție plante cunoscute pentru EFECTUL LOR BENEFIC asupra sănătății.

CEAIURI AROMATE FĂRĂ AROME

Ceai natural de dimineață cu CEAI VERDE și CICOARE

Începe ziua cu un cocktail de energie naturală pe care cicoarea, ceaiul verde, rooibosul și rozmarinul ți-o oferă cu generozitate. O ceașcă de Cicoare și Ceai verde îți oferă tonusul de care ai nevoie în fiecare dimineață.

Ceai natural energizant cu ROZMARIN și CEAI VERDE

Acest amestec răcoritor, îmbină efectul tonifiant al frunzelor de rozmarin cu proprietățile antioxidante ale ceaiului verde, alungă oboseala și te ajută să îți refaci forțele

Ceai natural tonic cu GINSENG și SCORTIȘOARĂ

O ceașcă de Ginseng și Scortişoară îți va însufleți ziua și te va ajuta să-ți menții la un nivel sănătos energia și vitalitatea.

Ceai natural revitalizant cu ROOIBOS și PORTOCALĂ

Un amestec special, în care virtuțile antioxidante ale frunzelor de rooibos și ceai verde se împletesc armonios cu savoarele portocalelor coapte sub soarele Mediteranei, pentru revitalizarea întregului organism.

CEAIURI PENTRU AFECȚIUNILE OMULUI MODERN

ANTIOXIDANT

Sustine organismul în lupta cu radicalii liberi ajutând la încetinirea proceselor de îmbătrânire și degradare celulară.

ENERGIZANT

Asigură un efect stimulent, revigorant și tonifiant, înlătură stările de oboseală și crește tonusul psihic.

ORGANISM PURIFICAT

Favorizează eliminarea toxinelor din organism, fiind util în cure periodice de purificare.

CEAIURI ECOLOGICE: MENTĂ ECOLOGICĂ ȘI MUȘEȚEL ECOLOGIC

Compania noastră a lansat primele ceaiuri ecologice românești. Plantele folosite în ceaiurile ecologice FARES provin din **culturile proprii**, recoltarea desfășurându-se în perioade în care se atinge concentrația maximă de substanțe active. Metodele de procesare asigură păstrarea substanțelor active în ceai.

profesioniștii plantelor